

Patientsäkerhetsberättelse

Elevhälsans medicinska insats

Verksamhetschef Peter Andersson, verksamhetschef gymnasiet Åsa Wengelin, verksamhetschef

Grans naturbruksgymnasium Monica Blomberg

Medicinskt ledningsansvarig skolsköterska, Marianne Rova-Eriksson

2019-03-08

Patientsäkerhetsberättelsen för år 2018 är en rapport om arbetet av elevhälsans medicinska insats, i syfte att utveckla verksamheten och säkerställa god och säker hälso- och sjukvård

Övergripande mål för patientsäkerhetsarbetet

Enligt patientsäkerhetslagen, PSL 2010:659, 3 kap. § 1 ska "vårdgivaren planera, leda och kontrollera verksamheten på ett sätt som leder till att kravet på god vård i hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) upprätthålls".

Målet är att bedriva en god och säker vård där risker och händelser tidigt identifieras. Det ska finnas rutiner och riktlinjer i våra arbetsmoment som ska säkerställa god kvalitet och patientsäkerhet. Inom verksamheten skall vi ha bemanning och kompetens som är nödvändig för att uppnå detta. Metoder för hur vi ska uppnå målen är:

- Kontinuerlig uppdatering och implementering av rutiner och riktlinjer i vår lokala metodbok. Den ska innehålla det stöd som behövs för patientsäkerhet i skolsköterskornas arbete. Metodboken bygger på vetenskap och beprövad erfarenhet.
- Regelbundna träffar med gymnasiets verksamhetschefer och skolsköterskor.
- Regelbundna träffar med grundskolans skolsköterskor och verksamhetschef.
- Kompetensutveckling och uppdatering av nyheter och evidens gällande elevhälsans medicinska insats(EMI).
- Användning av kvalitetsmått för EMI, ett underlag för kvalitetssäkring.
- Likvärdig dokumentation i journalsystemet (PMO) och följa de lagar och riktlinjer som finns.
- Uppföljning- egenkontroller och verksamhetsberättelser.
- Arbeta utifrån identifierade utvecklingsområden.
- Samverkan i och utanför organisationen

Vårdgivare

Barn- och utbildningsnämnden Piteå kommun

Verksamhetschef enligt HSL

29 § Verksamhetschefen ska säkerställa att patientens behov av trygghet, kontinuitet, samordning och säkerhet i vården tillgodoses.

Verksamhetschef för grundskolans EMI är Peter Andersson. Verksamhetschef för Strömbackaskolans EMI är Åsa Wengelin. Verksamhetschef för Grans Naturbruksskolas EMI är Monica Blomberg.

Medicinskt ledningsansvarig skolsköterska

30 § Verksamhetschefen får uppdra åt sådana befattningshavare inom verksamheten som har tillräcklig kompetens och erfarenhet att fullgöra enskilda ledningsuppgifter. De uppdrag som verksamhetschefen uppdrar till någon annan ska vara tydliga och dokumenteras i skrift. Lag (1996:787).

Medicinsk ledningsansvarig skolsköterska (MLA) är Marianne Rova Eriksson

Struktur för uppföljning/ utvärdering och mätbara resultat

Framtagen blankett för avvikelshantering fylls i, lämnas till MLA och verksamhetschef som gör en bedömning av vilka åtgärder som ska vidtas. Åtgärder för förbättring beslutas av verksamhetschef och MLA. Riktlinjer och rutiner ses över, implementeras i verksamheten och följs upp.

Elevhälsans medicinska insatser redovisas av skolsköterskor i verksamhetsberättelser för elevhälsan. Resultaten av dessa redovisas i elevhälsans organisation, på rektorsområdesnivå och för vårdgivaren.

Enkät används vid hälsosamtal i förskoleklass, åk 4 åk 7 och åk 1 på gymnasiet. Statistik med resultaten utvärderas och sammanfattas på lokal, kommun- och länsnivå.

Delar av statistiken redovisas av grundskolans skolsköterskor i den årliga verksamhetsberättelsen. Gymnasiets skolsköterskor redovisar resultaten i respektive årskurs samt i verksamhetsberättelse.

Givna vaccinationer rapporteras till nationellt vaccinationsregister. Smittskydds enheten bistår med resultat om vaccinationstäckning till EMI.

Statistik tas fram från skolsköterskornas journalsystem (PMO) och redovisas i verksamhetsberättelsen. Statistik som redovisas av grundskolans skolsköterskor är planerade/oplanerade besök, skolläkarbesök, telefonkontakter, administration, uteblivna besök, antal vaccinationer och möten. Gymnasiets skolsköterskor redovisar antal skolsköterske- och skolläkarbesök per läsår.

Uppföljning genom egenkontroll

EMI har ett årshjul som är utarbetat för att ge en överblick av insatserna som ska utföras under året.

Vaccinationsstatistik förs automatiskt över från PMO via nationell e- tjänst för läkare och sjuksköterskor (Svevac) till det nationella vaccinationsregistret. Statistiken över vaccinationstäckning är därmed lätt att följa.

Systematiska loggkontroller i journalen utförs av MLA, dessa dokumenterats och bevaras. Systematisk loggkontroll på MLA utförs av PMO administrationsansvarig, dokumenterats och bevaras.

Skolsköterskan och skolläkaren har ett yrkesansvar att utföra arbetet utifrån evidens, beprövad erfarenhet och patientsäkerhet. Avvikelse rapporteras för att brister ska åtgärdas. Avvikelse rapporter åtgärdas och följs upp i verksamheten kontinuerligt under året.

Utvärdering av kvalitetsmått för EMI som omfattar verksamhetens ansvar, -arbete, -resurser, -lokaler och EMI:s arbete elevhälsan lokalt i skolorna. Kvalitetsmättet utvärderas gemensamt med verksamhetschef, MLA och skolsköterskor.

Samverkan för att förebygga vårdskador

Kontinuerlig samverkan i skolornas elevhälsoteam (EHT i grundskolan och ELSA i gymnasiet). Elevhälsans medicinska insats samverkar bl.a. med elevhälsans personal, skolans personal, Region Norrbottens olika aktörer, socialtjänst, polis och länets skolsköterskor. Externa aktörer bjuds in till gemensamma träffar med kommunens skolsköterskor. Det främjar samverkan och kompetensutveckling.

Riskanalys

All personal inom elevhälsans medicinska insatser ansvarar för att identifiera och rapportera sådant som kan medföra risker eller tillbud i verksamheten. Skolsköterskorna genomför kontinuerligt riskanalyser i samband med olika arbetsmoment. Rutiner uppmärksammas och revideras när brister ses. Detta sker också genom att riktlinjer inför arbetsmomenten diskuteras och uppdateras vid skolskötersketräffar och inför ex. Vaccinering.

Avvikelse

Skolsköterskan och eller skolläkaren rapporterar händelser som har medfört eller kunnat medföra skada för elev. Rapporteringen sker enligt riktlinjer som finns i metodboken. Verksamhetschef och MLA ansvarar för bedömning av händelse- och riskanalys. I de fall det bedöms att det ska göras en Lex Maria anmälan, görs denna av MLA och verksamhetschef och vårdgivaren delges. Alla rapporterade avvikelser återförs oidentifierade till verksamheten. Vid behov uppdateras eller skapas riktlinjer. Uppföljning sker i samband med genomgång av riktlinjer.

Klagomål och synpunkter

Klagomål och synpunkter tas emot på samma sätt som avvikelser.

Samverkan med elever och närstående

Inför hälsobesök och vaccinationer skickas skriftlig information till vårdnadshavare. Skolsköterskan inhämtar medgivande vaccination och deltagande i Region Norrbottens statistik av vårdnadshavarna. Elever som fyllt 16 år lämnar sin underskrift till skolsköterskan. Bedömning görs alltid av elevens ålder och mognad. Efter vaccinering och hälsobesök skickas skriftlig information till vårdnadshavarna. Undantag är gymnasiet där vårdnadshavarna kontaktas vid behov. I de fall skolsköterskan bedömer som nödvändigt,

kontakts vårdnadshavarna via telefon. Vid hälsobesök i förskoleklass är alltid minst en vårdnadshavare med.

Elevhälsans medicinska insats strävar alltid efter samarbete och goda relationer med vårdnadshavarna. Skolsköterskorna medverkar som stöd för elever och vårdnadshavare i en rad olika sammankomster som rör elevernas hälsa och välbefinnande. De verkar för att alla beslut som fattas kring eleven tas i samtycke utifrån elevens behov. Skolsköterskorna medverkar också i föräldramöten och öppet hus dagar.

Utvecklingsområden och resultat år 2018 för ökad patientsäkerhet

Fortsatt kvalitetssäkring av den lokala metodboken

Metodboken kvalitetssäkras fortlöpande. Uppdateringar av rutiner och riktlinjer genomförs och diskuteras regelbundet vid skolskötersketräffar.

Interna utbildningsdagar i journalsystemet PMO och i journaldokumentation

Skolsköterskorna i kommunen har haft en utbildningsdag i syfte att utveckla, kvalitetssäkra och effektivisera arbetet gällande journaldokumentation och arbetet i PMO.

Fortsatt utveckling av journaldokumentation enligt VIPS modellen (välbefinnande, integritet, prevention och säkerhet)

Vi har fortsatt att utveckla journaldokumentation enligt VIPS. Syftet är att skolsköterskorna för en likvärdig dokumentation i enlighet med de lagar som styr. Skolsköterskorna använder dokumentationsmallar för ex. hälsobesök, vilket resulterar i att hälsobesöken i kommunen blir likvärdiga.

Utveckla rutiner för journalgranskning

Vi granskar oidentifierade journaler gemensamt vid våra utbildningsdagar. I syfte att lära av varandra och för att säkerställa att befintliga dokumentationsmallar används.

Fortsatt samverkan med interna och externa aktörer

Samverkan sker med interna och externa aktörer i syfte att säkerställa god kvalitet i vårt arbete. Exempel på externa aktörer är Region Norrbottens olika instanser, socialtjänst, apotek, ungdomsmottagningen och polis.

Fortsatt samverkan med länets MLA

Länets medicinskt ledningsansvariga skolsköterskor träffas vid två tillfällen per år. Vi diskuterar gemensamma frågor som rör elevhälsoarbetet, nyheter, rutiner och riktlinjer i skolsköterskornas arbete.

Implementera kvalitetsmått för elevhälsans medicinska insats

Kvalitetsmått finns för elevhälsans medicinska insats i grundskolan.

Säkerställa import i journalsystemet för nyanlända elever utan fullständigt personnummer

Import till PMO från procapita gällande nyanlända elever med ofullständigt personnummer importeras inte automatiskt i PMO. Eleverna riskerar att hamna utanför journalsystemet och ansvarig skolsköterska riskerar att inte känna till dem. För att eliminera riskerna har rutiner upprättats tillsammans med ansvarig administratör för språklussen.

Verka för att samordna utbildningsdagar i Piteå för länets skolsköterskor

Utbildningsdagar för ca 80 skolsköterskor i länet anordnades av kommunens skolsköterskor. Dagarna innehöll viktiga föreläsningar om bl.a. könsstämpning, e- cigaretter, nätanvändning och information från barn och ungdomspsykiatri (BUP). Elevhälsans personal och ungdomsmottagningen bjöds in till föreläsningarna om könsstämpning.

Förutom planerade åtgärder har också följande genomförts:

- PMO ansvarig skolsköterska, verksamhetschefer och MLA har tillsammans med kommunens IT- strateg och handläggare för utbildningsförvaltningen utfört systemsäkerhetsanalys av PMO. Detta i samband med den nya lagstiftningen GDPR.
- Träff med kommunens skolläkare har anordnats vid ett tillfälle.
- Kollegial handledning för skolsköterskor där tid för reflektion och frågor har schemalagts.
- Personliga delegationer förnyas varje år.
- En skolläkare uppdaterar årligen riktlinjer för akuta åtgärder vid allergiska reaktioner.
- MLA har uppdaterat innehållet i läkemedelslistor för gymnasieskolorna och grundskolan. Ansvarig skolläkare skriver under delegationen för skolsköterskan.
- Upprättande och implementering av riktlinjer och rutiner för utdelning av dagen efter piller.
- Uppdatering av avvikelserapportering vilket innebär ett förbättrat system med återkoppling och uppföljning i verksamheten.

Avvikelser 2018

Skolsköterskorna i grundskolan har lämnat in avvikelser gällande hälsosamtal som inte blivit utförda och fördröjda vaccinationer till nyanlända. En av orsakerna till dessa är sjukskrivningar i yrkesgruppen.

Åtgärder som vidtagits efter avvikelserapporterna är genomgång av årshjul och mobilisering av befintliga resurser vid hösttermins start. Detta för att minska arbetsbelastningen i ett par områden. Vikarie har tagits in i verksamheten då vi haft kollegor som varit sjukskrivna och en som har studerat. MLA har tillsammans med en skolsköterska avlastat två skolsköterskor med vaccinationer i åk 5, åk 8 och pubertetssamtal för flickor i åk 5.

En orsak till fördröjda vaccinationer för nyanlända är att elever utan fullständigt personnummer inte importeras i PMO från procapita. Rutiner har upprättats tillsammans med ansvarig administratör för språkslussen, för att minska risken för dessa avvikelser.

Ingen Lex Maria anmälan är gjord år 2018

Utvecklingsområden för år 2019

- Fortsatt kvalitetssäkring av den lokala metodboken.
- Utveckla rutinerna för systematisk journalgranskning för att bibehålla likvärdig journalföring med enhetligt språk och gemensamma sökord.
- Interna utbildningsdagar i journalsystemet PMO.
- Utveckla och utvärdera hälsodeklarationer för åk 4 och 7 i syfte att bättre uppmärksamma familjesituation, skolsituation och skolnärvaro.
- Utveckla och utvärdera hälsodeklarationer för elever åk 1 gymnasiet i samma syfte som ovan.
- Fortsatt samverkan med länets MLA.
- Fortsatt samverkan med interna och externa aktörer genom inbokade träffar.